

שם התלמידה: _____

מבדק - נטילת ידים לסעודה

שאלה 1: מצוות מהתורה ומצוות שתקנו חכמים

סמנו "נכון" או "לא נכון": ענו על 6 מתוך 7 המשפטים הבאים:

1. מצוה מהתורה נקראת מצוה 'דאורייתא'. [נכון / לא נכון]
2. מצוות נטילת ידים לפני הסעודה היא מהתורה. [נכון / לא נכון]
3. חכמים הם אלו שתקנו לטל ידים לפני הסעודה. [נכון / לא נכון]
4. מצוות שתקנו חכמים נקראות גם מצוות מ'דברי סופרים'. [נכון / לא נכון]
5. מצוות שתקנו חכמים נקראות גם מצוות 'דרבנן'. [נכון / לא נכון]
6. חשוב מאוד להקשיב לדברי חכמים ולקיים את תקנותיהם, כמו שמקימים מצוות מהתורה. [נכון / לא נכון]
7. אם המצוה היא 'דרבנן', לא חייבים לקיים אותה בכל מצב. [נכון / לא נכון]

שאלה 2: ברכת נטילת ידים

מרים נטלה ידים וברכה "על נטילת ידים" וברכת 'המוציא'. היא נגסה בכריה, וגלתה שהחליפה בטעות עם אחותה והיא לא מחבבת את הממרח.

א. ענו על אחד משני המשפטים:

כדי לברך "על נטילת ידים" צריך לאכל לפחות כמות של 'כביצה'. [נכון / לא נכון]
שעור 'כביצה' הוא בערך פי שנים משעור 'כזית'. [נכון / לא נכון]

ב. השלימו את המשפט:

אם מרים _____ תאכל _____ של _____, יצא שברכה ברכת "על נטילת ידים" לבטלה.

מחסן מלים: לבטלה, 'כביצה', לא, ברכת, כמות

שאלה 3: מים לנטילה

דבורה יצאה לטיול. היא הוציאה כריך ורצתה לאכול, אך אין מים בקרבת מקום.

א. סמנו ב-X את 3 המשפטים הנכונים:

- ☐ מתר לדבורה לעטוף את היד במפית ולאכול בלי לטל ידים.
- ☐ לפי ההלכה, אסור לאכול לחם בלי נטילת ידים גם אם עוטפים במפית.
- ☐ מי שמתאפק ומחכה עד שימצא מים לנטילה - "תבוא עליו הברכה".
- ☐ לפי אדמו"ר הזקן ראוי להחמיר ולא לאכול כלל ללא נטילת ידים.

ב. כאשר המים רחוקים מאוד, ודבורה עוטפת את ידיה במפית, ואוכלת ללא נטילה-

באיזה משג מדובר?

- ☐ שעת הדחק
- ☐ 'כביצה'
- ☐ 'רביעית'

שאלה 4: מאכל שטבולו במשקה. ענו:

מרים התישבה לאכול קורנפלקס בחלב. לוי אחיה אמר: "את צריכה לטל ידים, זה מאכל שטבולו במשקה!"

א. האם לוי צדק, כשאמר למרים לטל ידים על קורנפלקס? כן / לא

ב. השלימו את ההסבר:

קורנפלקס עם חלב רגילים לאכל באמצעות ____, ולכן אין חובה בנטילה.

מרים לא חיבת בנטילה כי היא אוכלת את המאכל בעזרת כף, ולא נוגעת בו ב____.

שאלה 5: חציצה

א. השלימו בעזרת מחסן המלים:

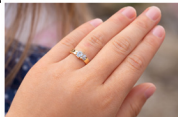
דבר המפריע למים להגיע אל העור של היד נקרא ____.

אם יש לי בץ על היד, אני חייב ____ אותו לפני הנטילה.

פלסטר על פצע שעדין לא הבריא ____ נחשב חציצה.

מחסן מלים: חציצה, אינו, לנקות

ב. חציצה או לא? ענו על 3 מתוך 4 מקרים.

המקרה	חציצה (להוריד)	לא חציצה (להשאיר)
טבעת על האצבע		
שפשפתי ונשאר סימן של צבע		
פלסטר על פצע שכבר התרפא		
קצת בא יבש על כף היד		

שאלה 6: דיני המים והכלי.

ענו על 6 מתוך 7 המשפטים הבאים - נכון או לא נכון:

מתר לטל ידים במים שאינם ראויים לאכילת כלי. נכון/ לא נכון
המים צריכים לכסות את כל כף היד עד הפרק. נכון/ לא נכון
אם נקו אצבע בתוך כוס המים - המים נכסלו לנטילה. נכון/ לא נכון
מתר לטל ידים מספל שיש בו חר. נכון/ לא נכון
אם מישהו נגע במים שבתוך הנטלה - המים כשרים. נכון/ לא נכון
הספל צריך להכיל כמות של 'רביעית' מים לפחות. נכון/ לא נכון
מתר לטל ידים ללא ספל - ממים שיוצאים מממטרה. נכון/ לא נכון

שאלה 7: סדר הנטילה

סדרו את הפעולות מ-1 עד 6:

- ☐ שופכים 3 פעמים על יד שמאל.
- ☐ מנגבים את הידים.
- ☐ בודקים שהידיים נקיות ויבשות.
- ☐ מברכים "על נטילת ידים" ומשפשפים את הידים.
- ☐ שופכים 3 פעמים על יד ימין.
- ☐ לוקחים את הנטלה ביד ימין ומעבירים ליד שמאל.

בהצלחה רבה